

رمضه نامه

(ويژه ماه مبارك رمضان)

موضوعات و سوژه‌های سیاسی

- ۱- دلایل، اهداف و انگیزه‌های آمریکا از رویکرد اخیرش به برجام و وظایف دستگاه دیپلماسی ایران؛
- ۲- واکاوی تحولات اخیر در جریان اصلاح طلب، دلایل افزایش انتقادات درون جریانی در اصلاح طلبان با توجه به استعفای موسوی لاری از شورای عالی سیاستگذاری اصلاح طلبان؛
- ۳- اهمیت، آثار و نتایج مشارکت معنوی در حل مشکلات کشور با توجه به برگزاری «رزمایش کمک مؤمنانه» و تأثیر این رویکرد در تولید سرمایه اجتماعی برای نظام؛
- ۴- فرصت‌ها و چالش‌های هدایت نقدینگی به سمت بازار بورس با نظر به نقش بورس در رونق و جهش تولید؛
- ۵- اهداف و دلایل آمریکا از نمایش‌های ماجراجویانه در خلیج فارس و اهمیت بیانیه ستادکل نیروهای مسلح ایران مبنی بر هشدار شجاعانه و جدی به واشنگتن در پی این تحرکات؛
- ۶- دلایل بی‌اساس بودن دوگانه موشک- معیشت و تهدیدات دامن زدن به این دوگانه توسط برخی اصلاح طلبان و تشریح چرایی هم‌افزا بودن صنعت نظامی و تأمین امنیت با جهش تولید و خروج از رکود؛
- ۷- اهمیت توجه به پیامدهای اقتصادی کرونا با توجه به افزایش شمار بیکاران و ضرورت تحلیل درست این موضوع با توجه به مشکلات منابع مالی دولت؛
- ۸- بنیان‌ها و نشانه‌های تعمیق اندیشه مقاومت در عراق با توجه به جدیت عراقی‌ها در اخراج آمریکا از کشورشان و قوت این تفکر در برابر اندیشه فرقه‌گرایی در عراق؛
- ۹- چرایی، پیام‌ها و پیامدهای اقبال بخشی از نوجوانان و جوانان به موسیقی و ادبیات مبتذل و شیطنانی افرادی همچون تتلو و ضرورت برخورد قاطع با چنین کانون‌های انتشار فساد؛

۱) دلایل، اهداف و انگیزه‌های آمریکا از رویکرد اخیرش به برجام و وظایف دستگاه دیپلماسی ایران در این شرایط؛

الف) اهمیت موضوع؛

- ضرورت آگاهی از طرح‌های جدید آمریکا با هدف رونق بخشیدن به فشار حداکثری با توجه به ناکامی این پروژه؛

ب) مؤلفه‌های اساسی جهت تحلیل موضوع؛

- تشریح روند خروج آمریکا از برجام؛ از مواضع ضدبرجامی ترامپ در دوران رقابت‌های انتخاباتی آمریکا و ادعای پاره کردن این سند بین‌المللی تا خروج این کشور از برجام در ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۷ و یادآوری این ادعای ترامپ که برجام را «یک توافق وحشتناک یک طرفه خواند که هرگز نباید امضا می‌شد»؛

- تشریح اقدامات ضدایرانی آمریکا بعد از خروج از برجام همچون بازگرداندن تحریم‌های تعلیق شده آمریکا علیه ایران، قرارداد نام سپاه پاسداران در فهرست گروه‌های تروریستی و تلاش جهت اعمال فشار حداکثری بر ایران در تمامی حوزه‌های اقتصادی، سیاسی و رسانه‌ای؛

- تشریح اقدامات متقابل ایران از «صبر راهبردی» به مدت یک سال تا طرح کاهش تعهدات هسته‌ای کشورمان در برجام که از ۱۸ اردیبهشت ۱۳۹۸ آغاز شد و از آن زمان تاکنون ایران گام‌های پنج‌گانه‌ای را برای کاهش تعهدات هسته‌ای خود در برجام طی کرده است؛

- تشریح هراس غرب و اروپا از این اقدامات واکنشی ایران و البته تلاش‌های ناموفق و نمایشی آن‌ها همچون راه‌اندازی اینستکس برای تأمین منافع برجامی ایران که تاکنون نتیجه‌ای در بر نداشته است؛

- تشریح دلایل ادعای وزیر خارجه آمریکا مبنی بر این که «کشورش را عضوی از برجام دانست»، با نظر به ناکامی آمریکا در پروژه فشار حداکثری و همچنین عدم موفقیت این کشور در ترغیب اروپائیان به ایجاد تغییرات در برجام و یا فعال‌سازی مکانیسم ماشه از سوی آن‌ها؛

- توجه به این نکته که یکی از دغدغه‌های اساسی آمریکا این است که وفق برجام، تحریم‌های تسلیحاتی سازمان ملل علیه ایران در اکتبر ۲۰۲۰ به صورت اتوماتیک لغو می‌شود و آمریکا قصد دارد به طریقی خود را «عضوی از برجام» تلقی کند تا بتواند یا مکانیسم ماشه را علیه ایران فعال کند و یا آن دسته از بندهای برجام را که به نفع ایران است و در ۲۰۲۰ خاتمه می‌یابند تمدید کند؛

- تأکید بر ارزش و اهمیت دیپلماسی معقول و مدبرانه جمهوری اسلامی ایران در قبال برجام از صبر راهبردی تا کاهش تدریجی تعهدات هسته‌ای خود و عدم خروج مطلق از برجام و نقش این سیاست‌ها در واداشتن آمریکا به سرگردانی؛

- تأکید بر ضرورت مقاومت و ایستادگی وزارت امور خارجه در مقابل این طرح‌های فریبکارانه آمریکا و تأکید بر این گزاره که آمریکا عضوی از برجام نیست و نمی‌تواند برجام را به صورت گزینشی مورد توجه قرار دهد؛

ج) ملاحظات اساسی بحث؛

- به احتمال زیاد آمریکا با توجه به مشکلات اقتصادی کشور برخی از مشوق‌های فریبکارانه را با یک شانتاژ تبلیغاتی به ایران پیشنهاد کند تا حداقل زمینه گفتگوهای دیگری را فراهم کند. تأکید بر عدم گفتگوی مطلق با دولت ترامپ در این شرایط باید مد نظر قرار گیرد.

- این که آمریکا سعی دارد خود را عضوی از برجام تلقی کند، روح این اقدام بیان‌گر شکست در مقابل ایران است و در این شکست گام‌های رو به جلو جمهوری اسلامی در زمینه موشکی و پرتاب ماهواره که همگی طبق قوانین بین الملل است، بسیار مؤثر بوده است.

۲) واکاوی تحولات اخیر در جریان اصلاح طلب، دلایل افزایش انتقادات درون جریانی در اصلاح طلبان با توجه به استعفای موسوی لاری از شورای عالی سیاستگذاری اصلاح طلبان؛

الف) اهمیت موضوع؛

- نقش جریانات سیاسی و نوع کنش سیاسی آنان در تقویت و یا تضعیف یک نظام سیاسی از طریق تقویت یا تضعیف سرمایه اجتماعی آن نظام؛

ب) مؤلفه‌های اساسی جهت تحلیل موضوع؛

- مروری بر شیوه کنش سیاسی اصلاح طلبان در سال‌های اخیر از تناقضات آن‌ها در قهر و آشتی با صندوق رأی و در نهایت حیاتی دانستن مشارکت در انتخابات برای خود تا کنش‌های همگرایانه و واگرایانه با دولت روحانی (مصادره موفقیت‌های محدود این دولت به نام خود و شریک ندانستن خود در ناکامی‌ها آن)؛

- تأکید بر نقش این کنش‌های متناقض در تضعیف و بلکه فروپاشی بدنه اجتماعی اصلاح طلبان؛

- بیان تأثیر ناکامی‌های دولت روحانی در ادبار افکار عمومی جامعه از اصلاح طلبان که نمود آن را در انتخابات اخیر مجلس شاهد بودیم؛

- توجه به این گفته صادق زیباکلام به عنوان یکی از عناصر فکری جریان اصلاح طلب که می‌گوید: «انتخابات دوم اسفند ۹۸ نقطه پایان رسمی اصلاح طلبان بود. نه به واسطه آن که بخش قابل توجهی از نامزدهای اصلاح طلب تایید صلاحیت نشدند، بلکه بیشتر به واسطه آن که حتی اگر نامزدهای این جریان تایید صلاحیت هم شده بودند، آنان بخت و اقبالی در آن انتخابات نداشتند.» (روزنامه آرمان ملی، ۹ اردیبهشت ۱۳۹۹)

- تأکید بر این که استعفای موسوی لاری از شعسا (شورای عالی سیاستگذاری اصلاح طلبان) نشانه‌ای از گستره اختلافات میان اصلاح طلبان است؛

- تشریح دلایل اختلافات مذکور از ناکارآمد دانستن شعسا توسط برخی اصلاح طلبان تا متهم کردن آن به انحصارگرایی توسط برخی دیگر و...؛

- توجه به این انتقاد مکرر که اصلاح طلبان فاقد راهبرد هستند و تأکید بر نقش رویکرد برون‌نگر در ممانعت از شکل‌گیری راهبرد برای یک جریان سیاسی؛

ج) ملاحظات اساسی بحث؛

- گزارش وجود اختلافات در جریان اصلاح طلب به معنای خوشحالی از شکست این جریان نباید باشد، بلکه فقدان جریان اصلاحات (به معنای یک جریان غیرساختار شکن و در چارچوب قانون اساسی) در سپهر سیاسی ایران و یا حتی تضعیف آن در جامعه، فرصتی برای جمهوری اسلامی محسوب نمی‌شود، بلکه ضعف و فقدان احزاب و جریانات قانونمند به تضعیف سرمایه اجتماعی حاکمیت و بی‌رونقی روندهای سیاسی می‌انجامد؛

- آنچه درباره جریان اصلاحات اهمیت دارد، این که باید سعی کرد جهت‌گیری‌های آن تغییر کند و اصلاحات واقعی، یعنی مبارزه با فقر، فساد و تبعیض را به جای اصلاحات ساختار شکنانه در دستور قرار دهد. این تغییر جهت‌گیری بر تضعیف و یا حذف این جریان ترجیح دارد؛

۳) اهمیت، آثار و نتایج مشارکت معنوی در حل مشکلات کشور با توجه به برگزاری «رزمایش کمک مؤمنانه» و تأثیر این رویکرد در تولید سرمایه اجتماعی برای نظام؛

الف) اهمیت موضوع؛

- نقش باورهای دینی در افزایش همبستگی اجتماعی، ثبات سیاسی، تأمین امنیت ملی و کاهش تهدیدات پیش‌روی کشور؛

ب) مؤلفه‌های مهم تحلیل موضوع؛

- توجه به جایگاه احسان و تعاون در مکتب اسلام و تمایز و برتری این آموزه بر نگرش‌های سوداگرایانه و منفعت طلبانه در غرب؛
- توجه به افزایش مشکلات اقتصادی در کشور، افزایش گستره فقر و ضرورت تلاش جدی‌تر در حل این مشکلات با نظر به کمبود منابع در دولت برای کمک‌رسانی به همه اقشار ضعیف جامعه؛

- تشریح نقش بسیج و اقدامات بسیجی در حل مشکلات کشور از دوران دفاع مقدس، تأمین امنیت در محله‌های شهری، مقابله با اشرار، مجاهدت در نهضت تولید علم تا خدمات اجتماعی همچون امداد رسانی به محرومین و مستضعفین، امداد رسانی به آسیب‌دیدگان از حوادث طبیعی و...؛

- توجه به بیانات رهبر معظم انقلاب در نیمه شعبان امسال و اشاره ایشان به ضرورت کمک مؤمنان به محرومین با توجه به مشکلات ناشی از بحران کرونا؛

- تشریح رزمایش کمک مؤمنانه با تأکید بر مواردی همچون: مردمی بودن این اقدام، برخورداری از کمک‌های مردمی، کمک‌های ستاد اجرایی فرمان امام (ره) و کمیته امداد امام خمینی (ره) و عدم اتکا به کمک‌های دولتی، توجه به شناسایی دقیق مستضعفین و افراد فاقد پوشش‌های حمایتی در این طرح، توزیع ۳,۵ میلیون بسته معیشتی در هر محله (ارزش هر بسته ۳ میلیون ریال است)، تداوم این طرح تا عید فطر و...؛

- تشریح آثار و نتایج این طرح‌ها همچون: افزایش همدلی، وحدت و انسجام در جامعه، کاهش نارضایتی‌ها و کاهش فاصله ملت-دولت، افزایش تاب‌آوری اجتماعی در مقابل بحران کرونا، تمرین ورزشی، وحدت، انسجام و هماهنگی میان نیروهای بسیجی، افزایش شناخت نیروهای انقلابی از جامعه، کاهش آسیب‌های اجتماعی و...؛

ج) ملاحظات اساسی بحث؛

- طرح‌هایی همچون رزمایش فوق باید با رعایت حفظ عزت و کرامت افراد فقیر جامعه همراه باشد. گاه کمک‌رسانی به این اقشار همراه با تبلیغات و تصویربرداری‌های زیادی است که شأن و کرامت افراد جامعه را زیر سؤال می‌برد و اثرگذاری این طرح‌ها در افکار عمومی جامعه را نیز خدشه‌دار می‌کند.

۴) فرصت‌ها و چالش‌های هدایت نقدینگی به سمت بازار بورس با نظر به نقش بورس در رونق و جهش تولید؛

الف) اهمیت موضوع؛

- نقش اساسی نقدینگی در تأمین منابع تولید و کاهش رکود و تورم؛

ب) مؤلفه‌های اساسی جهت تحلیل موضوع؛

- توجه به افزایش رشد نقدینگی در کشور و ادامه روند افزایشی آن در سال ۹۸، به گونه‌ای که به گفته آقای همتی، سپرده‌های مردم نزد بانک‌ها در سال ۹۸ به میزان ۳۲ درصد رشد داشته و این موضوع برای اقتصاد بسیار خطرناک است.

- تشریح مزیت‌های بازار بورس ایران با نظر به این که این بازار برخلاف سایر بورس‌های جهان که در شرایط بسیار بدی قرار دارند، دوران رشد شتابان خود را طی می‌کند و توانسته است نقدینگی قابل توجهی را به خود جذب نماید.

- تشریح سیاست‌های بانک مرکزی در هدایت نقدینگی به سوی بورس با توجه به کاهش سود سپرده‌های بانکی به میزان ۱۵ درصد؛

- تشریح اقدامات دولت در حمایت از بورس همچون: تأکید دولت بر واگذاری سهام شرکت‌های بزرگ در بورس، عرضه تعدادی از شرکت‌های دولتی در قالب صندوق ETF به عموم مردم و با استفاده از کد ملی و با ۲۰ درصد تخفیف، آزادسازی سهام عدالت و ...؛

- تبیین اهمیت هدایت نقدینگی به سوی بازار بورس در مقایسه با ورود نقدینگی به بازارهای موازی که قابلیت بالای جذب نقدینگی را دارند همچون بازار طلا، ارز و مسکن و تأکید بر این که در این شرایط دولت می‌تواند از ظرفیت نقدینگی به عنوان فرصت در حمایت از تولید استفاده کند. ضمن اینکه بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۹ بخشی از منابع دولت از طریق فروش اموال دولتی به مردم فراهم می‌شود که بهترین بستر برای این کار بازار بورس است.

- توجه به نقش سیاست‌های اصل ۴۴ در رونق یافتن بخش خصوصی و بورس کشور با نظر به این که همه دولت‌ها موظف بوده‌اند بر اساس سیاست‌های کلی اصل ۴۴ خصوصی سازی شرکت‌ها و کوچک کردن دولت را در دستور کار خود قرار دهند.

- بیان مزایای بورس برای خصوصی سازی با توجه به این که در گذشته انتقادات زیادی به نحوه خصوصی سازی وارد بوده که در موارد قابل توجهی با فساد و رانت نیز همراه بوده است، اما به نظر کارشناسان بهترین بستر برای خصوصی سازی که کمترین فساد و یا شائبه فساد در آن وجود داشته باشد بازار بورس است.

ج) ملاحظات تحلیلی؛

- در تحلیل شرایط فعلی بازار سرمایه و تلاش دولت برای هدایت نقدینگی به سمت بورس باید به این نکته توجه کرد که این اقدام دولت کاملاً هوشمندانه و مطابق با سیاست‌های کلان نظام است و باید مورد حمایت قرار گیرد، لیکن توجه افکار عمومی و بویژه فعالان جدید این بازار نسبت به ماهیت بازار بورس شرط لازم و ضروری است. در این حوزه باید از تحلیل‌های جناحی با هدف تخریب دولت پرهیز شود.